

211. BÖLÖNI GYÖRGY TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1946. március 20.)

Április 5. körül Párizsba megyek. Feltétlenül szeretnék veled még Budapesten találkozni. Kérlek fixáld és sürgönyözd meg érkezésem napját.¹

Történeti Hivatal K 747 (egykorú másolat)

¹ Az ÁVO másolatai szerint Práger Jenő március 26-án, Londonból azt táviratozta Böhmnek: „Mihály április 21-én indul. Fogadtatás és ünnepségek megrendezése május 1-re volna kívánatos.” Március 29-én pedig a londoni magyar misszió táviratozta a Külügynek: „Károlyi titkárja útján közölte misszióval, hogy április közepén Magyarországra kíván utazni.” A misszió javasolja, küldjenek neki diplomáciai útlevelet.

212. KÁROLYI MIHÁLY BÖHM VILMOSHOZ

(London, 1946. március 25.)

Kedves Böhm,

Már régóta meg akarom köszönni Neked, hogy rehabilitációm és Október rehabilitációja érdekében olyan nagy és sikeres munkát végeztél, de mindeddig feleségem betegsége megakadályozott ebben.

Tudom, hogy a nemzetgyűlés rám vonatkozó törvényjavaslatának előterjesztését és megszavazását elsősorban a te erélyes fellépésednek köszönhetem. Nem felejtettem el, hogy te voltál az első, aki még Stockholmból Prágernek írott leveledben kihangsúlyoztad: az ellenem hozott úgynevezett Károlyi-törvény eltörlése nem elegendő. Te már akkor érdemeim (ha ugyan voltak ilyenek) törvénybe iktatását követelted.

A nemzetgyűlés határozatát légion d'honneur-nek tekintem, és ameddig élek, mindig büszke leszek rá. Halálom után legszebb örökségként fogom utódaimra hagyni.

Természetesen végtelenül örültem annak is, hogy Magyarország köztársaság lett, noha, őszintén szólva, jobban örültem volna, ha a köztársasági törvényt nem egyhangúlag szavazták volna meg. A 99,5%-os - és még kevésbé a 100%-os - többségű határozatok nem erősítik, de gyengítik a demokráciát, mert az emberek kételkednek a többség őszinteségében. Könnyen felvetődik a kérdés, hogy vajon nem egy előre megbeszélte parlamenti paktum hozta létre ezt az egyhangú szavazást.

A velem kapcsolatos törvényjavaslat tárgyalásánál elmondott beszédeket gondosan átolvastam. Amit rólam mondtak, szép volt, sőt bizonyos vonatkozásban túlértékelték az érdemeimet. De ha már ennél a fejezetnél tartunk, hadd mondjam meg, hogy általános politikai szempontból jó lett volna megemlíteni a huszonöt éves emigráció alatt kifejtett ténykedésemet is. Ezzel rámutathattak volna arra, hogy az emigráció harcolt a Horthy-rendszer ellen. Hiszen egyetlen alkalmat sem mulasztottam el, hogy az ellenforradalmi rendszert gyengítsem. Nemcsak én, de a feleségem is részt vett Európában és Amerikában minden olyan nemzetközi politikai megnyilatkozásban, ami ezt lehetővé tette. Most pedig, a háború alatt, nemcsak a magyar ellenállást támogattuk, de egyúttal szószólói voltunk a magyar ügynek. Ez különösen a feleségem érdeme volt, aki megszervezte a The Friends of New Democratic Hungary Clubot, amely az angolok és más külföldiek felé kitűnő kapcsolatokat épített ki a magyar ügy propagandaközpontjává lett. Ezzel sokat értottunk Horthynak, Eckhardtnak és általában a jobboldalnak, s erősítettük a magyar baloldali pozícióját Angliában. De a feleségem nemcsak szóval, de tettekkel, még hozzá veszedelemmel járó tettekkel is hozzájárult az antifasiszta győzelemhez, amennyiben ő volt az, aki 1934-ben kicsempészte a náci Németországból azokat az adatokat,